

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Izmaksas**

Izmaksas

Ungārija

Šajā vietnē sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Ungārijā.

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītāja atlīdzība ir atkarīga no izdotā izpildes rīkojuma (*végrehajtható okirat*) (jāpiedzen parāds vai jārealizē kādas noteiktas darbības). Ja izpilde saistīta ar parāda piedziņu (*pénzkövetelés behajtása*), tiesu izpildītāja izmaksas ir proporcionālas piedzenamajai parāda summai. Ja izpilde saistīts ar liela apmēra prasījumu, tiesu izpildītāja izmaksas ir lielākas. Ja pienākumu pildīšana paredz noteiktu darbību realizēšanu (*meghatározott cselekmény végrehajtása*), izmaksas ir atkarīgas no šo darbību realizēšanai nepieciešamā ilguma.

Advokāti (*ügyvéd*)

Ungāru valodā ar vārdu "*ügyvéd*" (advokāts) tiek apzīmēti advokāti, zemāko instanču tiesu advokāti, juriskonsulti, juristi un aizstāvji. Advokāta atlīdzību parasti nosaka vienošanās starp iesaistīto pusi un advokātu. Ja vienošanās netiek panākta, atlīdzību nosaka tiesa pamatojoties uz likumu (5 procenti no prasības summas un ne mazāk par HUF 10 000,00). Puses var lūgt tiesai piemērot likumā noteiktās likmes, ja tās nevēlas publiskot vienošanās apmērus.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civillietās

Civillietā iesaistīto personu izmaksas

Izskatot lietas pirmajā instancē, tiesas nodeva (*illeték*) ir 6 % no prasības summas (minimālais apmērs ir HUF 10 000,00 un maksimālais apmērs ir HUF 900 000,00). Ja prasības summu nav iespējams noteikt, likums paredz, ka 6 % aprēķina no noteiktas izdomātas summas.

Tiesas izmaksas/nodevas vienmēr ir noteiktas likumā, arī šādās lietās:

laulības šķiršanas lietas (*házassági bontóper*): HUF 12 000,00;

process darba tiesā (*munkaügyi per*): HUF 7 000,00;

administratīvie procesi, izņemot konkurences un nodokļu lietas (*közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás*): HUF 20 000,00;

administratīvie ārpustiesas procesi (*közigazgatási nemperes eljárás*): HUF 7 500,00;

vispārīgo **iepirkumu procesi** (*általános meghatalmazás*): HUF 18 000,00;

maksātnespējas procesi: likvidācija HUF 50 000,00; bankrots HUF 30 000,00;

ja lietā iesaistīta **profesionālā asociācija**, kurai nav juridiskas personas statusa (*jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet*): likvidācija HUF 25 000,00; bankrots HUF 20 000,00;

šķirējtiesa: 1 % (ne mazāk kā HUF 5 000,00 un ne vairāk kā HUF 250 000,00). Ja prasības summu nav iespējams noteikt, likme tiek noteikta HUF 10 000,00 apmērā;

maksājuma rīkojumi (*fizetési meghagyás*): 3 % (ne mazāk kā HUF 5 000,00 un ne vairāk kā HUF 300 000,00);

apelācija: 6 % (ne mazāk kā HUF 10 000,00 un ne vairāk kā HUF 900 000,00);

lietas atkārtota izskatīšana (*perújítás*): jāveic atkārtots tiesas izmaksu maksājums;

pieteikums **pārbaudes** (*felülvizsgálati kérelem*) veikšanai: lēmumu gadījumā 6 % (ne mazāk kā HUF 10 000,00 un ne vairāk kā HUF 2 500 000,00), rīkojumu (*végzés*) gadījumā – puse no lēmumu gadījumā maksājamās summas (ne mazāk kā HUF 7 000,00 un ne vairāk kā HUF 1 250 000,00).

Civillietas stadija, kurā ir jāsedz fikstās izmaksas

Civilprocesā **tiesas nodevas** ir jānomaksā brīdī, kad tiek iesniegts prasības pieteikums tiesā. Tādēļ tiesas nodevas jāmaksā reizē ar prasības pieteikumu. Ja puse nesamaksā tiesas nodevas vai nomaksātā summa ir mazāka par likumā noteikto, tiesai jāpieprasa atlikušo tiesāšanās izmaksu nomaksu prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī. Tiesai ir jāinformē puse, ka prasības pieteikums tiks noraidīts, ja tiesas nodevas netiks nomaksātas pilnā apmērā.

Advokāta atlīdzību maksā saskaņā ar vienošanos starp pusi un advokātu. Tiesu izpildītāja atlīdzību jāmaksā uz priekšu, uzsākot izpildes procedūru.

Fiksētās izmaksas krimināllietās

Fiksētās lietas dalībnieku izmaksas krimināllietās

Tikai privātas apsūdzības kriminālprocesā saistībā ar privātām prasībām (*magánvádas eljárás*):

maksa par impīčmenta procedūru (*feljelentés*) ir HUF 5 000,00;

maksa par apelācijas iesniegšanu ir HUF 6 000,00;

maksa par pieteikumu veikt pārbaudi vai atkārtoti izskatīt lietu ir HUF 7 000,00.

Ja krimināllietas ietvaros tiek celta civilprasība (*polgári jogi igény*), jāmaksā nodeva tikai par pieteikuma aizpildīšanu un apelācijas sūdzību.

Krimināllietas stadija, kurā ir jāsedz fikstās izmaksas

Kriminālprocesā fikstās izmaksas ir jānomaksā reizē ar pieteikuma maksu.

Fiksētās izmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Saskaņā ar 1989. gada Likuma XXXII 28. pantu (*az 1989. évi XXXII. törvény 28. cikke*), Konstitucionālajā tiesā (*Alkotmánybíróság*) tiesvedībā ir bez maksas.

Tomēr, ja pieteikuma iesniedzējs, iesniedzot prasību, rīkojas negodprātīgi, tam var piespriest segt izmaksas.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Praktizējoši advokāti likumā noteiktajā kārtībā un izmantojot likumā noteiktos līdzekļus palīdz saviem klientiem aizstāvēt savas tiesības un pildīt savas saistības. Juridiskie padomnieki (*jogtanácsos*) arī palīdz aizstāvēt to organizāciju tiesības, kuras tie pārstāv.

Šis uzdevums paredz pienākumu sniegt atbilstošu informāciju par tiesībām, saistībām, iespējām uzvarēt, kā arī paredzamajām tiesāšanās izmaksām.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur var atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Ungārijā?

Informācija par izmaksu noteikšanu ir pieejama Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla (*Európai Igazságügyi Hálózat*) mājas lapā:

ETST juridiskā palīdzība civillietās (*EIH Polgári igazságszolgáltatás - Jogsegély*)

ETST civillietas - prasības iesniegšana tiesā (*EIH Polgári igazságszolgáltatás - Bírósághoz fordulás*)

Budapeštas Advokātu padomes (*Budapesti Ügyvédi Kamara*) mājas lapā ir pieejama informācija par advokātu atlīdzībām.

Kādās valodās ir pieejama informācija par pamatu izmaksu noteikšanai Ungārijā?

Informācija par izmaksu noteikšanu ir pieejama **Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla** mājas lapā. Šajā lapā pieejama atbilstošā informācija visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās.

Budapeštas Advokātu padomes mājas lapā pieejamā informācija par izmaksām ir tikai ungāru valodā.

Kur atrast informāciju par starpniecību?

Šādas tīmekļa vietnes piedāvā informāciju par starpniecību:

ETST starpniecība civillietās (*EIH Polgári igazságszolgáltatás - közvetítés*)

Ungārijas Starpnieku reģistrs (*Közvetítő Magyarországi Adatbázisa*)

Ungārijas Centrālais tiesu birojs (*Központi Igazságügyi Hivatal*)

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Tīmekļa vietne, kurā pieejama informācija par izmaksām

Papildu informācija par izmaksām pieejama **Budapeštas Advokātu padomes** tīmekļa vietnē.

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Informācija par procesu ilgumu pieejama **Ungārijas Republikas tiesu** (*Magyar Köztársaság Bírósága*) tīmekļa vietnē.

Citas nozīmīgas saites:

Statistiskā informācija par Ungārijas tiesās skatītajām lietām (*Statisztika a magyar bíróságok ügyeiről*)

Statistiskā informācija par tiesvedībā esošajām lietām 2008.gada decembrī (*Statisztika a folyamatban lévő ügyekről a 2008. decemberi állapot szerint*)

Informācija statistikas tabulās ir pieejama tikai ungāru valodā.

Pievienotās vērtības nodoklis (hozzáadottérték-adó)

Kā tiek sniegta šāda informācija?

Iepriekš minētajām advokātu izmaksām ir norādītas neto summas, tādēļ tām jāpieskaita PVN (*HÉA*).

Kādas ir piemērojamās likmes?

Līdz 2009. gada 1. jūlijam PVN Ungārijā bija 20 %, bet pēc šī datuma tas tika palielināts uz 25 %.

Juridiskā palīdzība (költésmentesség)

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Ir divi minimālie sliekšņi:

ja neto ienākumi ir zem minimālās vecuma pensijas (šobrīd HUF 28 500,00), juridiskā palīdzība ir bez maksas;

ja virs 43 % no vidējās tautsaimniecībā nodarbināto algas (šobrīd HUF 72 000,00), palīdzība nav pieejama.

Juridiskās palīdzības maksājumus var veikt avansā.

Krimināllietās apsūdzētajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis

Aizdomās turamajam vai apsūdzētajam krimināllietās ir tiesības uz **bezmaksas juridisko palīdzību** šādos gadījumos:

personai nav jāsedz izmaksas atkarībā no tās personiskās situācijas – ja persona dzīvo viena, piemērojamais ienākumu sliekšnis ir divkārtšas minimālās vecuma pensijas apmērā (šobrīd HUF 28 500,00 jeb apmēram EURO 100,00); ja māsaimniecībā dzīvo vairākas personas, tad ienākumu sliekšnis ir minimālās vecuma pensijas apmērā katrai personai;

ja pārstāvība tiesā ir obligāta un apsūdzētajam nav aizstāvības advokāta. Šajā gadījumā, ja personu notiesā, tai ir jāatlīdzina valsts sniegtā juridiskā palīdzība.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Ienākumu sliekšnis ir 86 % no vidējās tautsaimniecībā nodarbināto algas (aptuveni HUF 130 000,00). Juridiskā palīdzība cietušajiem ietver sevī arī juridisko pārstāvību.

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības sniegšanai cietušajiem

Papildus noteiktajiem ienākumu sliekšņiem, cietušajiem ir jāveic divas papildu darbības:

personai ir jāiesniedz impēčmenta prasība vai sūdzība;

personai ir jāsaņem izziņa no par cietušo palīdzību atbildīgās iestādes. Izziņa ir jābūt ietvertam apliecinājumam par noteiktu apstākļu izpildi (ka persona ir vērsusies atbilstošajā iestādē likumā paredzētajā laikā).

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajiem

Neeksistē papildu nosacījumi attiecībā uz juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajiem.

Bezmaksas tiesvedība

Šādos gadījumos civillietās tiesas nodeva nav jāmaksā:

tiesvedība, ja tiesa *ex officio* noraida vai tai ir jānoraida sūdzība, neizdodot pavēsti par ierašanos uz tiesu;

tiesvedība, kurā izskata sūdzību pret lēmumu, kas pieņemts lietās par atbrīvošanu no izmaksām un par tiesībām uz nodevas priekšapmaksu (kad nodevas priekšapmaksu lietā iesaistītās puses vietā veic valsts);

pretprasība laulības šķiršanas lietā;

tiesvedība, kas saistīta ar pasludināšanu par mirušu vai miršanas fakta konstatēšanu, ja pazušana bez vēsts vai nāve notikusi kara vai dabas stihijas rezultātā;

fondu, sabiedrisko fondu, nevalstisku organizāciju, valsts uzņēmumu, Eiropas teritoriālās sadarbības grupu reģistrācijas procedūra, turklāt arī Darbinieku kapitāldaļu īpašumtiesību programmu organizāciju reģistrēšana un procedūra, lai saņemtu piekrišanu dalībai Eiropas teritoriālās sadarbības grupā;

iesniegumi par likvidējamu uzņēmumu sadalīšanu, tostarp iesniegumi vienkāršotas sadalīšanas procedūrās, norādot likvidācijas administratoru;

iesniegumi par lēmumu labošanu un/vai papildināšanu;

tiesvedības saistībā ar vēlētāju sarakstiem;

procedūras par izmaiņu paziņošanu saistībā ar reģistrēšanu juridisko padomnieku reģistrā;

sūdzības par lēmumiem, kas paredz pārcelšanu;

administratīva lēmuma lietā par kompensācijas piešķiršanu pārskatīšana tiesā;

nodokļu nomaksas procedūras vietējās pašvaldībās;

procedūras, ko ierosina neatkarīgi tiesu izpildītāji saistībā ar izpildes procedūrām, un procedūras, kas ierosinātas tādu tiesas nolēmumu (izlīgumu) izpildei, kas pieņemti saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem un Padomes 2003. gada

27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu;

tiesvedība, kas ierosināta, pamatojoties uz labvēlīgu Konstitucionālās tiesas lēmumu;

jebkāda tiesvedība saistībā ar personas datu aizsardzību un piekļuvi sabiedrībai nozīmīgai informācijai;

administratīva lēmuma par juridiskās palīdzības piešķiršanu pārskatīšana tiesā;

ārpustiesas procedūras, kurās pārskata pirmstiesas rīkojumus veikt kādu darbību vai atturēties no tās vai pagaidu rīkojumus par rīcības ierobežošanu, vai preventīvos aizsardzības pasākumus, kas piešķirti saskaņā ar citiem speciāliem tiesību aktiem saistībā ar vardarbību ģimenē;

administratīvā lēmuma lietā par palīdzību nozieguma upuriem pārskatīšana tiesā.

Šādos gadījumos krimināllietās tiesas nodeva nav jāmaksā:

privātas apsūdzības kriminālprocess, apelācijas sūdzība, pieteikums lietas atkārtotai izskatīšanai un kasācijas sūdzība, ko iesniedz apsūdzētais un apsūdzētā pārstāvis;

privātas apsūdzības kriminālprocess, ja tiesa izbeidz lietu vēl pirms ir sākta mutiskā uzklausišana vai ja lietu izbeidz apžēlošanas dēļ;

apžēlošanas lūgums vai iesniegums par atbrīvošanu no atbildības, ja to iesniedz apsūdzētais vai apsūdzētā pārstāvis;

procedūra, lai saņemtu personīgu atbrīvojumu no nodevas;

vienreizēja dokumentu kopiju izsniegšana apsūdzētajam, aizstāvības advokātam vai nepilngadīgā, kas apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, likumīgajam pārstāvim;

apsūdzības ziņojuma kopijas izsniegšana apsūdzētajam.

Papildus izņēmumiem, kas saistīti ar lietas būtību, ir iespējams piešķirt personīgus atbrīvojumus no nodevas maksāšanas.

Personīgi atbrīvojumi cita starpā tiek piešķirti nevalstiskām organizācijām, valsts uzņēmumiem, baznīcām, baznīcu apvienībām, reliģiskām iestādēm, nodibinājumiem, sabiedriskiem fondiem, bezpeļņas uzņēmumu apvienībām, kam ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss vai prioritāras sabiedriskā labuma organizācijas statuss, Ziemeļatlantijas līguma organizācijai, Eiropas Kopienām, to institūcijām un iestādēm, aģentūrām un fondiem.

Kādos gadījumos zaudētājai pusei ir jāsedz uzvarētājas puses izmaksas?

Savā galīgajā nolēmumā tiesa piespriež zaudētājai pusei segt lietu uzvarējušās puses izmaksas 30 dienu laikā. Lietā zaudējusi puse lietā uzvarējušai pusei izmaksas atlīdzina neizmantojot starpniekus; ja izmaksas netiek atlīdzinātas, tiek uzsākta piedziņas procedūra.

Ekspertu honorāri

Ekspertu honorārus parasti nomaksā zaudētāja puse; savukārt gadījumos (noteiktās lietās), kad izmaksu segšana ir valsts pienākums, tai ir jāsedz arī ekspertu honorāri. Ja izmaksu priekšapmaksu veic valsts, tā apmaksā arī ekspertu honorārus.

Tulkotāju un tulku honorāri

Tulkotāju un tulku honorārus parasti sedz zaudētāja puse; savukārt gadījumos (noteiktās lietās), kad izmaksu nomaksa ir valsts pienākums, tai ir jānomaksā arī ekspertu honorāri. Ja izmaksu priekšapmaksu veic valsts, tā apmaksā arī šos honorārus.

Saites

[Ungārijas Advokātu padomes mājas lapa](#) (*A Budapesti Ügyvédi Kamara honlapja*)

Saistītie materiāli

[Ungārijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (533 Kb) (*Magyarország jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról*)

Lapa atjaunināta: 11/06/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Vairāk informācija ir pieejama oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.